

In haar zoektocht naar geluk trad Agnes Holvast (43) op haar 27^e toe in een klooster. Negen jaar leefde ze een eenvoudig leven in afzondering, totdat ze besloot het klooster te verlaten. Agnes' boek *Leven met de Beminde* is een openhartig en persoonlijk verslag van een bijzondere periode in haar leven.

Agnes Holvast: 'Eindelijk voelde ik me volledig gezien en bemind, mét al mijn fouten'

Een typische jaren dertigwijk in Utrecht. Er hangt wel een bel, maar er is ogenschijnlijk geen deur. Dan zwaait er een poort open. Een steeg tussen de huizen leidt naar een ruime binnenplaats waar een skippybal, een kinderfietsje en een schommel verraden dat hier kinderen wonen. Agnes staat glimlachend in de deuropening van haar woning, die aan het pleintje grenst. Een ruim en licht huis is het, ingericht zonder pretenties maar warm en uitnodigend. Opvallend zijn de grote ramen en het hoge plafond in de woonkamer. "Dit was vroeger een timmerwerkplaats, op de plek van de zithoek stonden de machines. Er is flink verbouwd, het is net een half jaar klaar", vertelt Agnes. Ze woont hier met haar dochter Tsion (4) en zoon Markhua (3), met wier vader Agnes een LAT-relatie heeft. Trots wijst Agnes op de foto's aan de wand: twee prachtige kinderen - elk gezegend met een bos donkere krullen - van wie de levendigheid afstraalt. Moeder van een drukke peuter en kleuter – er is geen groter contrast te bedenken met het verstilde kloosterleven dat Agnes negen jaar lang leidde.

Ben jij gelovig opgevoed?

"Nee, ik heb van huis uit het christelijke geloof niet meegekregen. Ik ging als kind wel eens met een vriendinnetje mee naar de kerk, maar in ons gezin speelde het christendom geen rol. Mijn vader was ondernemer en had het erg druk. Mijn moeder zocht het in Transcedente Meditatie. Ik herinner me dat zij eens een week lang had gemediteerd en dat ze heel verlicht terug kwam. Het leek of ze een engel was, alsof ze niet meer van deze wereld was. Dat maakte behoorlijk indruk op me, ik voelde iets van het licht. Verklaren kon ik het niet, maar het riep wel een bepaald verlangen in mij op."

Waar verlangde je dan naar?

"Als kind was ik enorm onzeker en eenzaam. Ik had twee jongere zusjes naar wie alle aandacht uitging, en voelde me thuis niet gezien. Verstoten, zelfs. Ik maakte dat niet kenbaar, maar trok me terug en vroeg geen aandacht. Voor mij was dat een soort overlevingsstrategie, maar het leidde er wel toe dat ik nóg minder aandacht kreeg - mijn ouders redeneerden: die redt zich wel. Op school vond ik geen aansluiting en ik werd zelfs gepest. Dat vormde me, ook later als puber. Ik zocht naar bevestiging, bewondering. Ik ging naar disco's om jongens te versieren, puur ter compensatie van mijn diepe gevoel van eenzaamheid. Toen ik ging studeren, kreeg mijn zoektocht op andere manieren vorm. Ik werd steeds hongeriger naar antwoorden, had een diep verlangen naar licht, hoe zich dat ook zou manifesteren. Ik maakte kennis met het boeddhisme en werd geraakt door de boodschap van eenheid en heelheid. De boodschap dat we niet het ego zijn – dat staat voor pijn en verdriet – maar dat de eenheid die daar onder schuilt het ego overstijgt. En dat we, als we dat laten gebeuren, moeilijke dingen in het leven kunnen meemaken en toch vrijheid, vreugde en vrede kunnen ervaren. Het licht, als het ware. Gebroken en gefragmenteerd als ik was, sprak me dat heel erg aan."

Toch zocht je verder.

“Ik begon aan een volgende studie, ging reizen en was inmiddels gaan samenwonen met de man die ik vlak voor mijn negentiende verjaardag had ontmoet. Stukje bij beetje bouwde ik een levensfilosofie op, geïnspireerd door de mensen die ik op mijn levenspad ontmoette en de plaatsen waar ik kwam. In Israël sprak ik in een kibboets met een katholieke jongen die me over God vertelde, de God van het christelijke geloof. In eerste instantie voelde ik weerstand. Ik zat vol vooroordelen over het christendom, associeerde het met de EO en voeten tussen de deur. Toch vond ik dat ik het een kans moest geven. Dat gevoel werd versterkt toen ik later ontmoetingen had met een heel wijze en liefdevolle antroposofische vrouw. Zij leek wel heilig, zo vol licht zat ze. Zij leefde voor Jezus en uit wat ze zei, begreep ik dat zijn leer niet wezenlijk verschilde met wat mij in het Boeddhisme aantrok: vrede, naastenliefde en eenvoud. Tezelfdertijd las ik een boek over een vrouw die het klooster in was gegaan, in een zoektocht naar de eenheid achter alle dingen. Ik interpreteerde deze ontmoetingen als tekens, als signalen die ik niet mocht negeren. Toen de zus van mijn vriend me vervolgens vertelde dat ze een weekend te gast was geweest in een klooster, dacht ik: dat wil ik ook! Dus ik maakte een afspraak.”

Hoe verliep die eerste kennismaking?

“Ik merkte bij mijzelf aanvankelijk een angst om me over te geven. Mijn vooroordelen waren nog zo groot. Ik dacht: die vrouwen in hun belachelijke, ouderwetse habijt zullen allemaal wel ontzettend gefrustreerd zijn. Maar gaandeweg merkte ik dat het heel gewone vrouwen waren. Hun eenvoud, echtheid en eerlijkheid raakten me en daarmee verdween m'n weerstand, zodat er ruimte kwam voor iets anders. Op een gegeven moment was ik alleen in een meditatiekamer en moest ik verschrikkelijk huilen. Dat was een keerpunt. Ik ervoer een gevoel van intens geluk, een diep besef van volledig gezien en bemind worden door God, mét al mijn fouten. Op dat moment werd ik als het ware verliefd op God. Ik wist dat hij me zag, ik voelde de eenheid waarnaar ik zolang op zoek was geweest. Vanaf dat weekend ging ik elke maand een weekend naar het klooster en ik bracht er ook mijn vakantiedagen door. Ik leefde toe naar elk moment dat ik in het klooster kon zijn.”

Uiteindelijk besloot je toe te treden tot het klooster. Nogal een rigoureuze beslissing, voor een jonge vrouw die middenin het leven staat en bovendien een relatie heeft.

“Dat was het ook. Ik heb een jaar lang op twee gedachten gehinkt. Enerzijds waren er de weekenden in het klooster, waar ik me gekoesterd voelde in Gods liefde, en anderzijds was daar mijn vriend. Hoewel we al een tijdje langs elkaar heen leefden, waren we toch toekomstplannen aan het maken. Ik had altijd al een kinderwens en op een bepaald moment besloten mijn vriend en ik om aan een gezin te beginnen. Maar vanaf het moment dat ik stopte met de pil, begon ik me zwaar depressief te voelen. Twee maanden bevond ik me in een dikke duisternis. Het was net alsof het een teken was dat dit niet de juiste afslag was die ik moest nemen. Toen ik me dat realiseerde, wist ik dat ik er voor mij maar één juiste weg was, een weg die zelfs mijn kinderwens deed vervagen. Toen ik de knoop had doorgehakt, was mijn depressie direct over en zag ik alles weer helder. Exact op mijn 27ste verjaardag trad ik in. Mijn vriend liet me gaan. Hij begreep dat hij me niet kon vasthouden en legde zich bij mijn beslissing neer. In het begin misten we elkaar heel erg, maar dat werd steeds minder.”

Vond je het kloosterleven niet zwaar? Een leven tussen vier muren, geen bezit, geen lichamelijke intimiteit?

“Ik moet toegeven dat ik moeite had met het gemis van fysieke intimiteit. Daarmee heb ik wel een strijd moeten leveren. Maar dat werd een waardevolle les voor me. Ik leerde dat ik de intimiteit eerst in mijzelf moest zoeken. Als ik van mijzelf kon houden, zou God ook van mij houden. Pas dan zou ik echt intiem met iemand anders kunnen zijn. Het leven in afzondering vond ik prettig, ik hield van de stilte. Doordat ik niets had, alleen mijn habijt, hoefde ik daar ook niet over na te denken en dat gaf me rust en ruimte. De leegte hielp me om mijn blik naar binnen te richten. Ik leerde heel erg om in het nú te zijn, of ik nu een wandeling maakte of de afwas deed. Een ultieme uitdaging vond ik dat. Het maakte me heel erg bewust van een diepere laag in mezelf. Ik voelde me daardoor steeds meer één met God. Daarnaast genoot ik van de omgang met de zusters, ook van hen leerde ik.”

Bracht het kloosterleven je uiteindelijk wat je zocht?

“Voor mij persoonlijk was het een geweldige ervaring om me bemind te voelen door God. Ik voelde me als een jong hert, zo gelukkig. Daardoor kon ik mijzelf ook accepteren en liefhebben. Acceptatie was het sleutelwoord. Vrede hebben met wat het is, met mezelf, een situatie, alles. Dat maakte dat ik kon loslaten en veranderen. Daaraan gekoppeld leerde ik overgave. Het leven loopt soms anders dan je zelf in gedachten hebt, maar je vindt pas rust als je je daaraan overgeeft. Dingen als ambitie, rijkdom, een carrière en roem kon ik loslaten. Ik leerde dat geluk in de eenvoud ligt, in het nu.”

Na negen jaar in het klooster besloot je op je 36ste uit te treden. Waarom?

“Daar ging wel een proces aan vooraf. Hoewel ik van de stilte genoot, begon ik na verloop van enkele jaren de afzondering te verbreken en begaf ik me af en toe buitenshuis. Daar raakte ik in contact met mensen en ik maakte zelfs vrienden. Hun verhalen maakten diepe indruk op me. Geleidelijk groeide bij mij het verlangen om weer onder de mensen te zijn. Ik geloofde oprecht dat ik God in de stilte kon vinden, maar óók in mijn medemens. Ik las een boek over de Kleine zusters van Jezus, vrouwen die gebedsvol tussen de mensen leven en anderen helpen. Een mooi, eenvoudig leven naar God, en dat sprak me enorm aan. Ik voelde heel sterk dat de tijd rijp was voor een verandering, het was alsof het leven in het klooster niet meer genoeg was. De oorspronkelijke inspiratie was weg. Op het moment dat ik er eigenlijk aan toe was om mijn eeuwige professie af te leggen – een belofte om altijd in het klooster te blijven – besloot ik om definitief uit te treden.”

Daarna ging het snel. Je verhuisde naar Amsterdam, ging werken, werd verliefd en kreeg twee kinderen. Een heel ander leven.

“Toen ik uit het klooster vertrok, bezat ik niets. Vrij snel kreeg ik een plekje om te wonen en eenvoudig werk voor halve dagen. Vlak bij mij om de hoek was een kerk met een vurige, jonge voorganger bij wie ik me driemaal daags voor het gebed kon aansluiten. Thuis richtte ik een meditatiehoekje in voor bezinning. Ik hield me consequent aan deze vaste rituelen. 's Middags werkte ik in een opvangcentrum voor daklozen. Ik ervoer heel sterk dat dit voor mij de manier was om Gods liefde te tonen en te voelen. Later ontmoette ik de man met wie ik twee kinderen kreeg. Het leven dat ik nu met mijn kinderen leid, staat haaks op het kloosterleven. Daar was orde, rust, voorspelbaarheid. Nu ervaar ik onrust, chaos en lawaai en ik merk dat het niet meevalt om altijd mijn geduld te bewaren, om bij mezelf te blijven ondanks het voortdurende appèl dat op mij wordt gedaan. In die zin zie ik Tsion en Markhua als mijn leermeesters. Wat ik in het klooster heb geleerd - de stilte in mijzelf zoeken, met mildheid naar mijzelf kijken - wordt in deze fase beproefd. Ik vind het

bijzonder om te zien hoe ultiem mijn kinderen in het hier en nu leven, daar trek ik een les uit. Mijn hart is enorm geopend op een manier die ik nog niet kende.”

Waarom heb je dit boek geschreven?

“Vooral nadat de kinderen waren geboren, kwam mijn leven in een stroomversnelling. Ik zat in een soort overlevingsmodus, waarin weinig ruimte was om terug te denken aan mijn jaren in het klooster. Toch voelde ik nog steeds de sterke behoefte om spiritueel te leven. Die negenenhalf jaar scholing in het klooster hadden me zoveel gegeven dat ik die lessen uit de vergetelheid wilde halen en er een verhaal van wilde maken. In eerste instantie voor mijzelf, maar ook voor anderen, als een soort spiegel. Hebben we in feite niet allemaal dezelfde lessen nodig? Mijn boek gaat over acceptatie en eenvoud en in het zoeken naar de bron in jezelf, waarin je één bent met alle mensen. Dat geeft geluk en ik hoop dat ik die boodschap kan meegeven.”

Leven met de Beminde – Negen jaar in een besloten klooster van Agnes Holvast verschijnt in mei bij uitgeverij Ten Have.